

HOMILIA NA OTWARCIE I SYNODU DIECEZJI ELBLĄSKIEJ

(Katedra św. Mikołaja w Elblągu, 17 IX 2016 r., g. 10.00)

Przypatrzcie się, bracia, powołaniu waszemu! (1 Kor 1, 26).

Pwt 30, 10-14; Flp 2, 1-4; Mt 18, 15-20).

1. Przypatrzmy się powołaniu naszemu

Bardzo interesująco jest przedstawiony sposób dochodzenia do prawdy. Należy rozmówić się w cztery oczy, następnie próbować rozstrzygać spór wobec dwóch albo trzech świadków. Dopiero gdy to nie pomoże, przedstawić sprawę wobec Kościoła, czyli ją upublicznić.

Po tym, jakby wstępie, słyszymy kluczowe słowa dzisiejszej perykopy: *Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co zwiążecie na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane w niebie* (Mt 18, 18).

To znaczy: Ten, kto uwierzył w Chrystusa-Zbawiciela i przez chrzest św. należy do Kościoła, posiada istotny wpływ na życie Kościoła.

Wskazują na to słowa: *Wszystko, co zwiążecie na ziemi, będzie związane w niebie, a co rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane w niebie* (Mt 18, 18).

Owszem, starożytna tradycja Ojców Kościoła zgodnie nazywa odpuszczanie grzechów „rozwiązywaniem”, a ich zatrzymywanie „związywaniem”.

Jednak, o ile na innych miejscach Ewangelii prawo „związywania” i „rozwiązywania” wiąże się z posługą Piotra lub Apostołów, to w tym wypadku mamy do czynienia z szerszym znaczeniem tych słów.

„Związywanie” i „rozwiązywanie” jest także prawem każdego, kto należy do wspólnoty kościelnej.

Podsumowując: Chrystus daje wszystkim wierzącym w Kościele władzę „związywania” i „rozwiązywania”...

Inaczej, każdy z nas ma istotny wpływ na sytuację Kościoła...

Jeżeli Kościół dotyka kryzys, to nie tyle z winy tzw. świata...

Każdy kryzys Kościoła jest ujawnieniem słabości tych, którzy Kościół stanowią...

Zewnętrzne okoliczności tylko kryzys szybciej ujawniają.

2. Synod jest świadectwem odpowiedzialności za Kościół

Synod w historii Kościoła jest wydarzeniem dla wspólnoty ludzi wierzących. Jest wspólnotowym sposobem szukania odpowiedzi na problemy, które domagają się interpretacji w świetle wiary.

Wprawdzie dzisiaj Diecezja Elbląska rozpoczyna pierwszy Synod w swojej historii, ale faktycznie na tym terenie, w innych strukturach organizacji kościelnej, Synod jako taki ma piękną tradycję. Wydane w roku 2010 *Statuty Synodalne*, w tłumaczeniu bpa Juliana Wojtkowskiego z języka łacińskiego i niemieckiego na język polski, zawierają dokumenty z kilkunastu synodów warmińskich, a także dokumenty z synodów pomezzańskich czy chełmińskich. Wspomniane Synody uzupełnione licznymi publikacjami dotyczącymi życia religijnego oraz administracji kościelnej w granicach dzisiejszej Diecezji Elbląskiej, ukazują bogatą przeszłość, która ułatwia zrozumienie terażniejszości i powinna być natchnieniem dla przyszłości.

3. Synod Diecezjalny

Podczas jednej ze swoich pielgrzymek do Polski, Jan Paweł II przedłożył w następujący sposób zadania Synodu Diecezjalnego (Jan Paweł II: Przemówienie w związku z otwarciem I Synodu Diecezji Białostockiej. Białystok, 5 czerwca 1991 r.):

Synod Diecezjalny jest wielkim wydarzeniem w życiu Kościoła partykularnego. Zwołanie Synodu jest nawiązaniem do starodawnej tradycji Kościoła, a także do zaleceń Soboru Watykańskiego II i postanowień Kodeksu Prawa Kanonicznego. Synod jest zgromadzeniem, w którym przeplatają się ze sobą tradycja i współczesność.

Tak więc, pierwszym zadaniem w pracach synodalnych jest poznanie naszej chrześcijańskiej i katolickiej tradycji. Tymczasem musimy stwierdzić, że dzisiaj mamy do czynienia z niemal powszechnym analfabetyzmem w tej dziedzinie. Znajomość Pisma Świętego jest ciągle niewystarczająca. A tymczasem, jak to sformułował św. Hieronim: *nie znać Pisma Świętego, to nie znać Chrystusa*. Tradycja chrześcijańska, to doświadczenie wiary w historii. Świadcami tego doświadczenia są święci i błogosławieni. Oni uczą, jak skutecznie można budować królestwo Boże w konkretnych warunkach życia ludzkiego. I wreszcie, tradycja naszej wiary zawarta jest w wytworach kultury, w dziełach sztuki, w literaturze, a szczególnie w refleksji teologicznej. Kościół dokłada wysiłków, aby ten dorobek był przechowywany i przekazywany następnym pokoleniom, chociażby w formie Katechizmu Kościoła Katolickiego.

Możliwości poznawania doktryny katolickiej są dzisiaj bardzo wielkie. Nauka religii w szkołach, możliwość poznawania zasad wiary świętej na poziomie

akademickim, wydają się dzisiaj stwarzać nadzwyczajną szansę rozwoju dla Kościoła w Polsce.

Jeżeli tak nie jest, to właśnie Synod będzie szukał przyczyn tego stanu rzeczy.

W tym miejscu chcę zwrócić uwagę tym wszystkim, którzy wezmą aktywny udział w pracach synodalnych, np.: w komisjach i zespołach synodalnych, w dyskusjach nad poszczególnymi zagadnieniami. Muszą oni sami dobrze poznać tradycję naszego Kościoła, aby nie spotkać się z upomnieniem: *Lekarzu, ulecz samego siebie* (por.: Łk 4, 23).

Tak więc, pierwszy etap prac synodalnych, to rzetelna odpowiedź na pytanie: *jaka jest nasza wiara?, w co wierze?*

3. Tradycja i współczesność

Przypomnijmy definicję synodu św. Jana Pawła II: *Synod jest zgromadzeniem, w którym przeplatają się ze sobą tradycja i współczesność.*

Tę myśl Ojciec Święty wyjaśniał następująco:

Z tradycji mamy czerpać doświadczenie i uczyć się, jak rozwiązywać współczesne problemy. A jest ich wiele. Trzeba szukać skutecznych dróg dla ewangelizacji (...) i trzeba szukać adekwatnych odpowiedzi na potrzeby naszych czasów.

Dalszy ciąg myśli św. Jana Pawła II: *Chodzi o to, by odwieczna prawda Boża trafiła dziś w nowy sposób do człowieka i do społeczeństwa, a raczej, by Kościół - w tym wypadku lokalny **Kościół**, (...) **wchodził niejako na nowo**, z nową determinacją i gorliwością **w Boży plan i wypełniał go na miarę naszych czasów**. W tym też celu Synod Diecezjalny będzie odczytywał dogłębnie **naukę II Soboru Watykańskiego**, by w jej świetle i w świetle swojej bogatej tradycji oraz dzisiejszych doświadczeń zainspirować i dać jakby nową podstawę **duszpasterstwu, katechezie, kaznodziejstwu; by ożywić parafię**, a w niej przede wszystkim **rodzinę**, ale także inne wspólnoty i środowiska. Chodzić będzie o ożywienie **obecności Kościoła** na wielkim polu chrześcijańskiej miłości i miłosierdzia, w dziedzinie kultury, a także, zgodnie ze społeczną nauką Kościoła, wśród doniosłych przemian, jakie współcześnie dokonują się tu i na całym świecie. Synod będzie baczył także na potrzeby całego Kościoła powszechnego.*

W tym rozpoznawaniu współczesności pomaga nam dzisiaj Ojciec Święty Franciszek. Ma on Boży dar zauważania problemów ważnych, ale obok których przechodzimy często obojętni lub nawet bezradni. Jeden z dziennikarzy zwrócił uwagę na prostą katechezę, którą Ojciec Święty Franciszek wygłosił z okna na Franciszkańskiej w Krakowie do małżeństw. Wiele problemów, z którymi borykają się małżonkowie ujął Ojciec Święty Franciszek w prostej radzie: *Starajmy się, aby każdy dzień kończyć w zgodzie.*

4. Synod jest dziełem wszystkich ochrzczonych

We wspomnianym przemówieniu na temat synodu św. Jan Paweł II powiedział: *Duszpasterstwo, ewangelizacja jest najbardziej zasadniczą sprawą Kościoła, nie tylko duchownych, ale wszystkich ludzi ochrzczonych. Dlatego też Synod (...) stanie się (...) Zgromadzeniem duchownych i świeckich, które w duchu wiary dokona analizy wszechstronnego „stanu posiadania” tego Kościoła, by ze skarbca swego wydobyć to wszystko, co jego posłannictwo uczyni bardziej jeszcze skutecznym i owocnym na początku trzeciego Tysiąclecia ewangelizacji Świata* (Jan Paweł II: Przemówienie w związku z otwarciem I Synodu Diecezji Białostockiej. Białystok, 5 czerwca 1991 r.).

Otwarcie się na Boga jest ciągłym wyzwaniem dla każdego człowieka. Może ono być bardzo utrudnione ze względu na okoliczności, wśród których wypada nam żyć. Trudności polityczne, ekonomiczne, łatwość przepływu informacji, także wypaczających prawdziwy obraz świata, nowe możliwości człowieka, np. inżynieria genetyczna, itp., wymagają ogromnego wysiłku, aby swego ludzkiego powołania nie utracić. We wspólnej modlitwie, wspólnie prowadzonej refleksji nad otaczającą nas rzeczywistością, trzeba szukać światła Ducha Św., aby odważnie prowadzić dzieło ewangelizacji siebie i świata. Trzeba, aby także dzisiaj, przez naszą posługę, na współczesne życie rzucić światło przez Ewangelię (por.: 2 Tm 1,10).

Z a k o ń c z e n i e

Otwarcu I Synodu Diecezji Elbląskiej patronuje Najświętsza Maryja Panna. Prośmy ją, aby jak z Apostołami trwała z nami na modlitwie, tak również wypraszała dary Ducha Świętego dla wszystkich uczestników Synodu. Prośmy za Jej wstawiennictwem, aby przez nasz udział w pracach I Synodu Diecezji Elbląskiej, *Kościół nieustannie się odnawiał i upodabniając się do Chrystusa, ukazywał światu Jego prawdziwe oblicze* (modlitwa na wspomnienie św. Karola Boromeusza).

A m e n.

Abp Wojciech Ziemia
METROPOLITA WARMIŃSKI